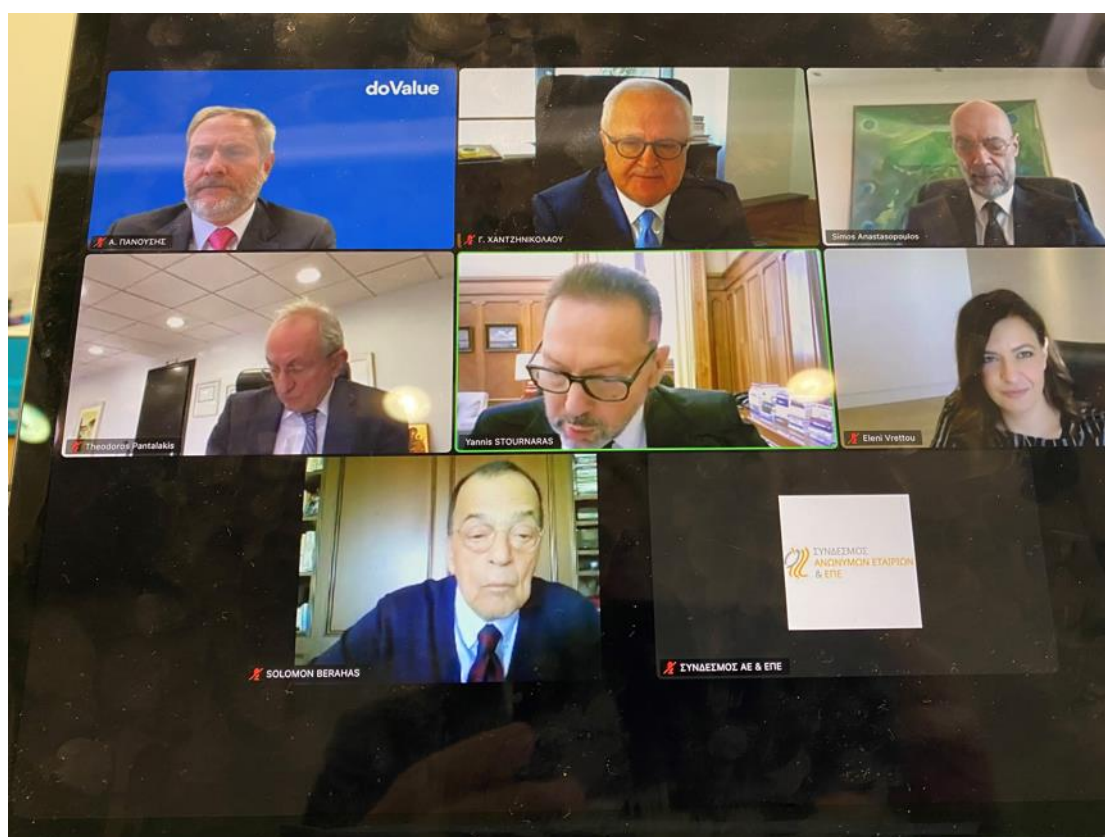

Συμμετοχή του κ. Τ. Πανούση, Προέδρου ΕΕΔΑΔΠ, στη Διαδικτυακή Συζήτηση με θέμα: “Επιχειρήσεις, Τράπεζες και Ανάπτυξη – Νέα δεδομένα για μια νέα σχέση προς όφελος της επιχειρηματικότητας” – Ένωση ΑΕ & ΕΠΕ – 23 Νοεμβρίου 2020

Θα ήθελα πριν από όλα να ευχαριστήσω και εγώ το Σύνδεσμο Ανωνύμων Εταιριών και ΕΠΕ για την πρόσκληση να συμμετάσχω σε μια συνάντηση που έχει ως αφετηρία μια κρίσιμη διαπίστωση. Υπάρχει πράγματι ένα κενό ενημέρωσης των επιχειρήσεων για το πώς διαμορφώνεται το τοπίο στο χρηματοπιστωτικό τομέα ύστερα από μια δεκαετία αδιάλειπτης οικονομικής κρίσης, στην οποία τώρα ήρθε να προστεθεί και η δοκιμασία της πανδημίας.

Και, όπως σωστά επισημαίνετε στον τίτλο της συζήτησής μας, η βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων και εκείνων που από τη μία ή την άλλη θέση παρέχουν χρηματοδότηση στην οικονομία είναι καθοριστικός παράγοντας για την ανάκαμψη και για να πετύχουμε γρήγορα τους ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης που χρειάζεται η ελληνική οικονομία.

Μιλώ εκ μέρους των Εταιρειών Διαχείρισης Δανείων (όπως μεταφράζουμε τον αγγλικό όρο Loan servicers). Και από τη δική μας θέση το έλλειμμα πληροφόρησης είναι ακόμη πιο αισθητό. Επιτρέψτε μου λοιπόν να ξεκινήσω περιγράφοντας με δυο λόγια τι είναι οι Εταιρείες Διαχείρισης Δανείων και γιατί έχουν λόγο ύπαρξης και σημαντικό ρόλο, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες. Είμαστε ο τρίτος πυλώνας, μαζί με τις Τράπεζες και τις ασφαλιστικές, του χρηματοπιστωτικού τομέα – και υπαγόμαστε στην εποπτεία της Τραπέζης Ελλάδος και του κεντρικού μας ομιλητή, του κ. Στουρνάρα.

Ο κλάδος μας είναι παιδί της κρίσης. Προέκυψε σε χώρες όπως η Σουηδία τη δεκαετία του '90 και η Ιρλανδία πιο πρόσφατα, όταν μετά από μια μακρά ύφεση δημιουργήθηκε μεγάλο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτό το απόθεμα, συσσωρευμένο στους ισολογισμούς των τραπεζών, αποτελούσε, όπως για χρόνια και στην Ελλάδα, τροχοπέδη στη δυνατότητά τους να χρηματοδοτούν την οικονομία, επομένως τροχοπέδη στην ανάπτυξη.

Η εμπειρία έδειξε σε όλες τις χώρες πως η ύπαρξη εξειδικευμένων φορέων και η μεταφορά σε αυτούς της διαχείρισης των κόκκινων δανείων και των

συσσωρευμένων απαιτήσεων έχει θετική επίδραση από δύο πλευρές: αφενός οι τραπεζικοί οργανισμοί μπορούν να εστιάσουν στη βασική τους δουλειά, την παροχή ρευστότητας στα νοικοκυριά και –πρωτίστως- στις επιχειρήσεις, και, αφετέρου, η διαχείριση του αποθέματος γίνεται πολύ πιο γρήγορα και αποτελεσματικά.

Θα αναρωτηθεί εύλογα κανείς: είστε οι ίδιοι άνθρωποι που πριν από λίγο καιρό κάνατε την ίδια δουλειά σε τράπεζες. Πώς στοιχειοθετείτε την προσδοκία για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα;

- Πρώτα από όλα με βάση τη διεθνή εμπειρία. Ξέρουμε ότι σε αντίστοιχες αγορές, όπως η Ιταλία ή η Ισπανία, οι εταιρείες διαχείρισης δανείων είχαν εξαιρετικές επιδόσεις, χάρη σε εξειδίκευση, τεχνογνωσία και εργαλεία που ανέπτυξαν οι ίδιες. Τώρα πια, η μεταφορά προς αυτές χαρτοφυλακίων με καθυστερούμενες απαιτήσεις αποτελεί πρώτη επιλογή.
- Ο δεύτερος λόγος είναι η διαφορετική φύση των οργανισμών. Οι τράπεζες έχουν εξ ορισμού και πολύ σωστά, βαρύτερο θεσμικό πλαίσιο. Έχουν πιο απαιτητικό, άρα και χρονοβόρο και κοστοβόρο, σύστημα έγκρισης και λήψης αποφάσεων. Αντίθετα, οι εταιρείες διαχείρισης, καθώς τα στοιχεία ενεργητικού δεν τους ανήκουν αλλά απλώς τα διαχειρίζονται κατ' ανάθεση, έχουν μεγαλύτερο συντελεστή ευελιξίας, διαφορετικές εποπτικές απαιτήσεις και αυξημένη ικανότητα

προσαρμογής σε μεταβαλλόμενες συνθήκες αγοράς. Αυτό το τελευταίο είναι κρίσιμο στην παρούσα φάση και στη χώρα μας.

Το επόμενο διάστημα στην Ελλάδα η μεγαλύτερη εξέλιξη στο χρηματοπιστωτικό τομέα θα είναι η απόσχιση προβληματικών χαρτοφυλακίων από τους τραπεζικούς ισολογισμούς. Η εκτίμησή μας είναι ότι συνολικά χαρτοφυλάκια δανείων πάνω από €20 δις θα βγουν τους επόμενους 12-18 μήνες στην αγορά – κυρίως μέσω τιτλοποιήσεων αλλά και πωλήσεων, ενώ είναι σε εξέλιξη και οι διεργασίες για τη δημιουργία μιας asset management company με πρωτοβουλία της ΤτΕ. Είναι φανερό πως η ύπαρξη αποτελεσματικών διαχειριστών, που μπορούν να αυξήσουν το επίπεδο των ανακτήσεων, θα αυξήσει αντίστοιχα και τις αποτιμήσεις αυτών των χαρτοφυλακίων με την όποια θετική διαφορά να ενισχύει απευθείας τα κεφάλαια των τραπεζών. Ταυτόχρονα, μια αποτελεσματικότερη διαχείριση είναι επωφελής και για τον Έλληνα φορολογούμενο, αφού το ελληνικό δημόσιο θα παράσχει εγγυήσεις για τα υψηλής διαβάθμισης ομόλογα των τιτλοποιήσεων.

Μίλησα για προσαρμογή σε ένα περιβάλλον προκλήσεων. Κάθε ύφεση φέρνει νέες αθετήσεις δανειακών υποχρεώσεων. Το ίδιο θα συμβεί και με την πανδημική κρίση. Δεν θέλω να μπω στη λογική των αριθμητικών προβλέψεων για το πόσα ΝΡΕ θα προστεθούν στο ήδη υπάρχον απόθεμα. Αυτό θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια του δεύτερου λοκντάουν, αν θα είναι το τελευταίο, από το πόσο γρήγορα θα έχουμε το εμβόλιο, από το πόσο γρήγορα θα επιστρέψει η κανονικότητα στην οικονομία αλλά και στις καταναλωτικές

συμπεριφορές π.χ. για τη χώρα μας πού θα βρεθεί το 2021 η τουριστική κίνηση. Σε κάθε περίπτωση μιλάμε για αρκετά δισεκατομμύρια νέων προβληματικών δανείων, επομένως είναι σημαντικό να μην επιτρέψουμε να τελματωθούν, όπως συνέβη στο παρελθόν, τώρα που ξέρουμε ποιες είναι οι παρενέργειες. Οι εταιρείες διαχείρισης μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η πανδημία βρήκε τις εταιρείες διαχείρισης σε μια φάση μετασχηματισμού τους στην Ελλάδα, αλλά νομίζω έχουμε ανταποκριθεί με επιτυχία. Σήμερα διαχειριζόμαστε πάνω από 90 δις δανείων με 4.000 εργαζομένους, σημαντικό μέρος των οποίων προέρχεται από τον τραπεζικό τομέα καθώς αυτός μετασχηματίζεται και αρκετά στελέχη του αναζητούν επαγγελματικές ευκαιρίες. Στόχος και μέτρο της επιτυχίας μας είναι να συγκεράσουμε τις προσδοκίες των εντολέων μας (που είναι Τράπεζες και ιδιωτικά κεφάλαια κυρίως) για ανακτήσεις και απόδοση των κεφαλαίων τους, με τις κοινωνικές ανάγκες που προκύπτουν για προστασία όσων πλήττονται από μια έκτακτη συγκυρία και ιδιαίτερα των πιο αδύναμων. Στο πλαίσιο αυτό οι εταιρίες διαχείρισης μέλη της Ένωσής μας έχουν προχωρήσει, από τις αρχές του χρόνου, σε πάνω από 60k ρυθμίσεις δανείων σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις συνολικού ύψους 1.6 δις ευρώ σε χαρτοφυλάκια που βρίσκονται εκτός των τραπεζικών ισολογισμών, δίνοντας σε χιλιάδες δανειολήπτες λύσεις που περιλάμβαναν και άφεση χρέους.

Θέλω, κλείνοντας, να εξηγήσω γιατί ο ρόλος και η συμβολή των Εταιρειών Διαχείρισης έχουν σημασία όχι μόνο για την οικονομία γενικότερα, αλλά για εσάς τους επιχειρηματίες που αναπτύσσετε μια δραστηριότητα μεγαλύτερης κλίμακας μέσω ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης.

- Πρώτα από όλα, δίνουν βιώσιμες, μακροπρόθεσμες λύσεις σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Με αυτές, δάνεια σε καθυστέρηση θα γίνουν ενήμερα. Τα νοικοκυριά θα διασφαλίσουν την περιουσία τους και οι επιχειρήσεις την προοπτική τους. Θα επιστρέψουν έτσι σε υγιείς τραπεζικές σχέσεις, χωρίς τον «ηθικό κίνδυνο» και την πιθανότητα διάχυσης κακών πρακτικών στα ενήμερα τραπεζικά χαρτοφυλάκια.
- Δεύτερον, εγγυώνται ταχύτερη εξυγίανση της οικονομίας από την κληρονομιά της κρίσης. Με την εξειδίκευση που διαθέτουν, τη συσσωρευμένη εμπειρία των στελεχών τους, αλλά και με την τεχνογνωσία που μεταφέρουν από το εξωτερικό, μπορούν να βελτιώσουν ουσιαστικά τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των αναδιαρθρώσεων, όπου είναι εφικτές. Οι βιώσιμες εταιρείες θα περάσουν πιο γρήγορα στη νέα φάση της δραστηριότητάς τους και θα αποφευχθεί η απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας. Ταυτόχρονα γίνεται ένα ουσιαστικό βήμα ώστε να διαμορφωθεί σε όλη την οικονομία πεδίο υγιούς ανταγωνισμού με καθαρούς όρους.

- Και, τέλος, κάτι πολύ σημαντικό: οι Εταιρείες Διαχείρισης Δανείων μπορούν να συμβάλουν με πολλαπλούς τρόπους στην κινητοποίηση κεφαλαίων, τόσο εγχώριων όσο και μέσα από άμεσες ξένες επενδύσεις,
 - στο πλαίσιο αναδιαρθρώσεων
 - με την ανάδειξη υγιέστερων επιχειρήσεων που θα είναι επενδύσιμες
 - με τη διεύρυνση της δευτερογενούς αγοράς διαχείρισης προβληματικών δανείων, και τέλος
 - με την ενίσχυση της αγοράς ακινήτων όπου αναμένεται κλιμάκωση της επενδυτικής δραστηριότητας τόσο για την αγορά, όσο και για την επισκευή και αναβάθμιση των ακινήτων από τους νέους ιδιοκτήτες τους.

Ελπίζω να σας έδωσα μια συνολική εικόνα του κλάδου και της δραστηριότητάς μας και η προσδοκία μας είναι ότι οι Α.Ε. και ΕΠΕ θα δουν σε εμάς έναν πολύτιμο συνεργάτη για την επέκταση των εργασιών τους και την ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της χώρας.